

Siðareglur þroskapjálfa og siðfræðileg viðmið

I INNGANGUR

Þroskapjálfar eru fagstétt sem sérstaklega hefur menntað sig til starfa með fötluðu fólki á öllum aldri. Hugmyndafræði stéttarinnar byggist á virðingu fyrir mannréttindum, frelsi og sjálfsákvörðunarrétti. Þroskapjálfar hafa það markmið í störfum sínum að styðja virka þátttöku í samfélagi án aðgreiningar. Réttindabarátta og réttindagæsla er stór þáttur í starfi þroskapjálfa. Litið er á hverja manneskju sem einstaka og í samstarfi við hana leitað leiða til aukinna lífsgæða.

Þroskapjálfar starfa samkvæmt lögum um heilbrigðisstarfsmenn nr. 34/2012 og reglugerð nr. 1120/2012 um menntun, réttindi og skyldur þroskapjálfa og skilyrði til að hljóta starfsleyfi.

II MARKMIÐ

Siðareglum þessum er ætlað að vekja þroskapjálfa til vitundar um siðferðilegar og faglegar skyldur við dagleg störf ásamt því að veita stuðning og aðhald. Grundvöllur starfsins er virðing fyrir mannhelgi og trú á getu einstaklingsins til að nýta hæfileika sína til fullnustu. Siðareglur eru mikilvægar í skilgreiningu stéttarinnar og einn þáttur í þróun faglegrar sjálfsmyndar þroskapjálfa.

Eftirfarandi siðareglur mynda sameiginlegan siðferðilegan grundvöll fyrir þroskapjálfa.

III SIÐAREGLUR

- Þroskapjálfar standa vörð um réttindi og lífsskilyrði þeirra einstaklinga sem þeir starfa með.
- Störf þroskapjálfa grundvallast á virðingu fyrir mannlegri reisn og sjálfræði sérhvers einstaklings. Í því felst jafnframt viðurkenning á frelsi einstaklingsins til að taka eigin ákvarðanir.
- Þroskapjálfar hafa heildræna sýn að leiðarljósi. Þeir miða allt starf sitt við upplag og þarfir þeirra einstaklinga sem nýta sér þjónustu þeirra og leitast við að styrkja fólk til virkrar þátttöku í samfélagi sínu.
- Þagnarskyldan er undirstaða trausts og trúnaðar milli þroskapjálfa og þess sem nýtur þjónustu hans. Þegar miðla þarf persónulegum upplýsingum skal liggja fyrir samþykki þess sem í hlut á og nafnleyndar skal gætt sé þess óskað. Verði þroskapjálfi var við brot á þagnarskyldu, í fjölmiðlum eða á öðrum samfélagsmiðlum, í rituðu máli eða á mynd, ber honum að bregðast við því.
- Þroskapjálfa ber að upplýsa um lagalegan rétt, þau tækifæri og þá þjónustu sem stendur þeim til boða sem nýtir sér þjónustu hans.
- Þroskapjálfa ber skylda til að ræða siðferðileg mál þegar tilefni er til, bæði við einstakling í þjónustu og samstarfsmenn og leita jafnframt leiðsagnar þegar hann er í vafa.
- Þroskapjálfa ber að gæta hagsmuna sérhvers einstaklings í samskiptum við stjórnkerfi og vera vakandi fyrir meðferð þess valds sem það hefur í för með sér.
- Þroskapjálfa er skylt að viðhalda faglegri þekkingu, siðferðilegri ígrundun og gæðum í daglegu starfi. Þroskapjálfi ber ábyrgð á eigin starfi og skal hafna þátttöku í starfsaðferðum sem ekki samræmast mannréttindum eða siðgæðisvitund hans.
- Í umræðu á opinberum vettvangi verður að vera ljóst hvort þroskapjálfi talar sem einstaklingur eða sem fagmaður fyrir hönd stofnunar eða vinnustaðar.
- Þroskapjálfa ber að efla og kynna störf sín og forðast hvaðeina sem rýrt getur orðspor stéttarinnar.
- Þroskapjálfi skal stuðla að góðum samskiptum og samvinnu við aðra sérfræðinga, stofnanir og tengslanet. Mismunandi skoðanir og siðferðileg álitamál skal ræða að viðstöddum þeim sem málið varðar á hreinskiptinn og lýðræðislegan hátt.
- Þroskapjálfi má aldrei nota vald sitt í persónulegu hagsmunaskyni, misbeita því eða stofna til kynferðislegra samskipta við þann sem hann veitir þjónustu.
- Þroskapjálfi virðir starfsaðferðir, skyldur og ábyrgð annarra þroskapjálfa. Komi upp faglegur ágreiningur skal þroskapjálfi beita gagnrýni af sanngirni. Náist ekki sátt má leita álits siðanefndar Þroskapjálfafélags Íslands.
- Verði þroskapjálfi, einstaklingur í þjónustu eða talsmaður hans þess var að þroskapjálfi hafi brotið gegn siðareglum þessum ber honum að ræða það við þann sem í hlut á eða yfirmann hans. Beri ábendingar ekki árangur má óska eftir umfjöllun siðanefndar Þroskapjálfafélags Íslands.